

13.6.2017

הנדון: תגובה להצעת הקוד האתי

חברות וחברי סגל יקרים,

בימים האחרונים למדנו מן התק绍רת, על מסמך המלצות שחויר לביקשת שר החינוך, שכותרתו "קוד אתי של התנהלות הרואה בתחום חפיפה בין פעילות אקדמית לפעולות פוליטית". מדובר בהמלצה לקוד אתי, שבניגוד למקובל, נכתב ללא שיתוף ארגוני הסגל האקדמי הבכיר וחבריהם, אלא נכפה על ידי הרגולטור ונציגו.

הקוד האתי המוצע, חל על פעילות חברי הסגל בין כתלי המוסד האקדמי ואף מחוצה לו, מגדיר פעילות פוליטית אסורה באופן רחב יותר, ומגביל ביטוי נושאים שהם "מחלוקת ציבורית מוכרת". בכך הוא מצור את צעדיהם של חברי הסגל האקדמי בהבעת דעה או עמדה במגוון סוגיות שהן בלב החברה, הסביבה, הכלכלה, המשפט וההוויה הישראלית - סוגיות שמתבען נתונות במחלוקת ציבורית במדינה ובחברה.

אנו, יושבי הראש של ארגוני הסגל האקדמי הבכיר בטכניון, באוניברסיטה העברית, באוניברסיטת בן גוריון, באוניברסיטת חיפה, במכון ויצמן ובאוניברסיטת תל אביב, דוחים מכל וכל את המלצות לקוד אתי, העומדות בנגד למטרתן המוצחרת, והן הופיעו הגמור משמרה על דמוקרטיה ומחשבה חופשית.

הקוד האתי חותר תחת יסודות על חוקתיים, כמו חופש הביטוי, חופש המחשבה והביקורת, חופש העיסוק וחופש ההתארגנות. הוא מס肯 את החופש האקדמי של חברי הסגל, את כבודם כפרטים וכאנשי מקצוע, ואת עתיד ההשכלה הגבוהה בישראל. הוא מגביל את חופש הביטוי, המחקר וההוראה, בנגד גמור לערכי הדמוקרטיה ולחוקי היסוד.

הטלת הגבלות על הביטוי וההתנהגות של חברי הסגל בكمפוס ומחוצה לו, מהוות גם הגבלה בלתי חוקתית של חופש העיסוק של חברי הסגל, היכול גם את יכולתם למשת עיסוקם באופן שבו הם רואים בכך - מתוך חירות מחשבתית וחופש אקדמי.

הקוד המוצע מאיים על כן לשנות לרעה את תנאי העבודה של חברי הסגל, להלך עליהם אימים, ולשלוח אותם חדשות לבקרים להופיע בפני משטרת מחשבות. הקוד האתי מתימר על ידי כך לשנות את זכויותיהם של חברי הסגל האקדמי בין כתלי הקמפוס ואף מחוצה לו, ולמרות זאת הוא גובש ללא כל שיח עם ארגוני הסגל האקדמי הבכיר, הגם שהוא משיק לנושאים שהם בלב פועלותם. בכך יש גם משום פגיעה חריפה בזכות התארגנות של חברי הסגל.

אנו, החותמים מטה, נפעל ביחיד עם ארגוני הסטודנטים ועד ראשי האוניברסיטאות בכל האמצעים העומדים לשוטטו כדי למנוע כפיית הקוד האתי המוצע על חברות וחברי הסגל האקדמי הבכיר, וכך להגן על זכויות חברי הסגל.

בברכה,

נבו. י. נבו.

פרופ' שלו וינטנר
יו"ר ארגון הסגל האקדמי הבכיר
אוניברסיטת חיפה

פרופ' גראורי פלקוביץ'

יו"ר ארגון הסגל האקדמי הבכיר
מכון ויצמן למדע

נ. נבו.

פרופ' מיקי מונד
יו"ר ארגון הסגל האקדמי הבכיר
אוניברסיטת בן גוריון

נ. נבו.

פרופ' אלן וייז
יו"ר ארגון הסגל האקדמי הבכיר
אוניברסיטת תל-אביב

נ. נבו.

פרופ' ענת זעירא
יו"ר ארגון הסגל האקדמי הבכיר
האוניברסיטה העברית

נ. נבו.

פרופ' שמואל זקס
יו"ר ארגון הסגל האקדמי הבכיר
הטכניון